

Alkotmánybíróság
1051 Budapest,
Donáti u. 35-45.

Pesti Központi Kerületi Bíróság (mint első fokon eljáró bíróság)
Budapest, Pf. 779 1535
útján

AZ IRAT ELEKTRONIKUS IRATRÓL
KÉSZÍTETT MÁSOLAT

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 02099 - 0 / 2020
Érkezett:	2020 DEC 21.
Példány:	Közzététel:
Melléklet:	2x

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG GAZDASÁGI CSOPORT 4.	
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtőládán / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2020 OKT 30.
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTUK:
FŐLAJSTROMSZÁM	364624/16
UTÓIRATON:	

Alkalmazott, Maklár, és Társa Ügyvédi Iroda
[redacted]
[redacted] ügyintéző: dr. Maklár Zoltán irodavezető ügyvéd,
[redacted]
[redacted] továbbiakban: Indítványozó) képviselőjében, a mai napon benyújtott

alkotmányjogi panaszt

az alábbiakkal egészíti ki.

Indítványozó tisztelettel előadja, hogy jelen panasz beadvánnyal kiegészíti a mai napon benyújtott panasz beadványát, az alábbi további (negyedik) petitum előterjesztésével.

1. Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a Kúria Pfv.V.20.953/2019/6. számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést **semmisítse meg**.
2. Indítványozó kérelmének anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének (továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztesseges eljáráshoz való jog – pártatlan bírósághoz való jog).
3. Indítványozó kérelmének eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.
4. Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy a megtámadott ítélet alapjául szolgáló felülvizsgálati eljárásban alperesként vett részt, amely tény az ítélet igazolja. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése értelmében a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.
5. A jelen beadvány-kiegészítés határidőben kerül benyújtásra, az ítéletet a felülvizsgálati eljárásban az Indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda 2020. szeptember 02. napján vette át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidő (60 nap) megtartott.
6. A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés **alapvető alkotmányjogi jelentőségű** (Abtv. 29. §), az Indítványozó alperesi részvételével zajlott felülvizsgálati eljárás során kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani a bíróság pártatlanságának.
7. Indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján előadja, hogy a Kúria ítélete ellen számára jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.

8. Indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte.

Alkotmányjogilag releváns tényállás

9. Indítványozó a releváns tényállás tekintetében hivatkozik a már benyújtott panasz beadványának I. fejezet 9-20., pontjaira, azokat az alábbiakkal egészíti ki.
10. A Kúria ítéletet hozó bírói tanácsa az alábbi személyekből állt: [REDACTED] a tanács elnöke, [REDACTED] előadó bíró, [REDACTED] bíró.
11. Az ítélet hivatkozik, és szó szerint idéz a Pfv.VII.20.821/2011/8. számon közzétett határozat indokolásából („az ingatlan bemutatása a későbbi vevőnek önmagában kimeríti az ingatlanközvetítői tevékenységet, és az sikeres, ha e tevékenység alapján az érdekeltek szerződést kötnek.”).
12. Az ítélet indoklásában hivatkozott Pfv.VII.20.821/2011/8. számú határozatot hozó bírói tanács előadó bírója a Kúria ítéletet hozó bírói tanácsának elnöke [REDACTED].
13. A Pfv.VII.20.821/2011/8. számú határozat indoklásának (az ítéletben kivonatoltan idézett) szó szerinti szövege az alábbi: „A bírói gyakorlat értelmében (Pfv.VII.20.108/2010/6.) az ingatlan bemutatása a későbbi vevőnek már önmagában kimeríti az ingatlanközvetítői tevékenységet, és az sikeres, ha e tevékenység alapján az érdekeltek szerződést kötnek (BH 1997.302.).”
14. Az ítélet indoklásában hivatkozott Pfv.VII.20.821/2011/8. számú határozat indoklásában „bírói gyakorlatként” hivatkozott Pfv.VII.20.108/2010/6. számú határozatot hozó bírói tanács előadó bírója a Kúria ítéletet hozó bírói tanácsának elnöke [REDACTED].

Az Alaptörvény megsértett rendelkezése

15. XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az ítélet Alaptörvény-ellenességének okai

Pártatlan bírósághoz való jog- általános elvek

16. „A bírósági eljárásokban a pártatlanság követelményének érvényesülését az eljárási törvények hivatottak biztosítani” {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [15]}. A pártatlan bírósághoz való jog alapjogként, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik lényeges eleme, az adott bírósági ügyben eljáró bíróval, bírakkal szemben az ügy, valamint az abban részt vevő felek iránti elfogulatlanság követelménye {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [13]}. „A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {3242/2012. (IX. 28.) AB határozat, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28], lásd erről még: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. „Az Alkotmánybíróság a bírói pártatlanság megítélése során figyelembe veszi {erre nézve lásd: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}, az Emberi Jogok Európai Bíróságának erre vonatkozó joggyakorlatát, mely a bírói pártatlanság megítélésénél kiemelt jelentőséget tulajdonít a külső látszatnak. Ezzel

összefüggésben a 34/2013. (XI. 22.) AB határozat kiemeli, hogy azokban az ügyekben, amelyekben a bírák pártatlansága kérdőjeleződik meg, fontos ugyan az eljárás alá vont személy kételye, azonban annak van döntő jelentősége, hogy ez a kétely objektív szempontok alapján igazolható-e, vagyis a bíró pártatlanságának látszata válik-e kétségesse (Indokolás [28])” {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [14]}.

17. A 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a következőképpen foglalta össze az EJEB-nek a pártatlansággal kapcsolatos gyakorlatát. „Az EJEB a pártatlanság szubjektív és objektív tesztje között különböztet. A pártatlanság szubjektív olvasatában a bíró adott ügyben tanúsított magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik, míg ezzel szemben az objektív teszt arra enged következtetést levonni, hogy a bíró, illetve az eljárásjogi szabályozás elégséges garanciát nyújt-e minden olyan helyzet kiküszöbölésére, amely a pártatlanság tekintetében jogos kételyeket ébreszthet [...]. A szubjektív teszt során az EJEB a bírónak az adott ügyben tapasztalható személyes elfogultságát és előre kialakított meggyőződését vizsgálja [...]. A Bíróság ezen elv kialakításának kezdetén egy vélelmet formált, amely szerint az ügy bírójának szubjektív értelemben vett pártatlansága vélelmet élvez mindaddig, amíg ennek ellenkezője bizonyítást nem nyer [...]. E vélelem megdöntését és a bíró személyes elfogultságát számos esetben azonban igen nehéz igazolni. Ugyanakkor a pártatlanság objektív tesztjének alkalmazása a pártatlanságot megkérdőjelező helyzetek kizárásán keresztül már elégséges garanciát nyújt a követelmény kellő érvényesüléséért [...]. [A] bírói pártatlanság tekintetében még a külső látszat is jelentős szerephez jut, ugyanis annak elvesztése a bíróságok működésébe és döntéseibe vetett közbizalom megrendülésének kockázatát hordozza [...].” (Indokolás [32]).
18. A 166/2011. (XII. 20.) AB határozat kiemelte az EJEB gyakorlatából a következőket is: „[...] a pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró visszahívásának szabályai) releváns tényezőt képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró, vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a pártosságnak a látszatát is megszüntessék, így azt a célt szolgálják, hogy növeljék a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak (Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 27. §) (Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán, 162. §)” (ABH 2011, 545, 559.).

Fenti elvek jelen ügyre való alkalmazása

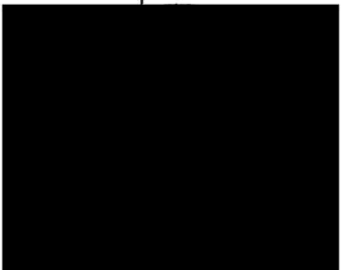
19. Jelen ügyben a támadott kúriai ítéletet hozó bírói tanács tagjaival kapcsolatosan a pártatlanság objektív tesztjének elvégzése alapján Indítványozó álláspontja szerint megállapítható, hogy az ítélet indokolása és annak alapvető hiányossága alappal veti fel a pártossága látszatát.
20. Az ítélet közvetlenül és közvetve két olyan korábbi – az ítélet jogi érvelését csak látszólag alátámasztó – kúriai ítéletre hivatkozik, amelynek előadó bírója az ítéletet hozó tanács elnöke, ezzel egyidejűleg azonban semmiféle indokot nem tartalmaz az Indítványozó által a peres eljárás minden szakaszában hivatkozott, az ítéletben foglalttal ellentétes jogi álláspontot megjelenítő BH2006.19. számon közzétett (Legf. Bír. Gfv. IX. 30.220/2004.) határozat vonatkozásában.
21. Indítványozó határozott álláspontja, hogy az ítéletet hozó bírói tanács – nem szakmai okokból – nem kívánt szembehelyezkedni a tanácselnök által korábban, mint előadó bíró által hozott ítéletben foglalt jogi állásponttal. Ez a szervilis magatartás azonban csak úgy valósulhatott meg, hogy a tanácselnök korábbi jogi álláspontjával ellentétes, az Indítványozó által előadott jogi érveket részletesen tartalmazó BH2006.19. számon közzétett (Legf. Bír. Gfv. IX. 30.220/2004.) határozatra az ítélet egyáltalán nem reflektált.
22. Egy ilyen helyzetben, amikor a bírói tanács lényegében a tanácselnök által korábban követett jogi álláspontját kívánja követni, fokozottabban jelenik meg az az elvárás, hogy az ítélet indoklása érdemben reflektáljon az Indítványozó által a peres eljárás során előadott mindazon érvekre, amelyek a követni kívánt jogi állásponttal ellentétesek.

23. A pártatlanság látszatának biztosításához a felek számára azt kell meggyőzően igazolni, hogy a tanácselnök részvételével hozott korábbi ítéletekben foglalt – de az Indítványozó által hivatkozott, az ítélettel ellentétes – jogi álláspontot kizárólag szakmai alapon követi az ítélező tanács és nem egyéb befolyásoló tényező alapján.
24. Nem kizárt, hogy az Ítéletet hozó tanács ugyanarra a jogi álláspontra jusson, mint a jelenlegi tanácselnök (korábban mint előadó bíró) részvételével határozatot hozó tanácsok, azonban, ha még egyet is ért a tanács a korábbi érvelésekkel, ennek az egyetértésnek a saját gondolatmenetet tükröző érvelés alapján kell felszínre kerülnie, és e körben nem mellőzhető a tanács érvelésével ellentétes, az Indítványozó által hivatkozott jogi érvekre vonatkozó explicit reflexió előadása. Ezzel azonban az Ítélet adós maradt, és nem csupán az Indítványozó számára, de objektíve is levonható az a következtetés, hogy az Ítélet szerint helyesnek vélt jogi érvelést cáfoló, az Indítványozó által előadott érvekre vonatkozó indokolás hiányának oka az, hogy a tanácselnök szakmai presztízsét a tanács által hozott Ítélet ne kérdőjelezze meg. Ilyen szempontoknak azonban nincs helye az ítékezés során, és ez az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog sérelmét jelenti, ezért a jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű

Összefoglalás

25. A pártatlanság követelménye egyértelműen sérült, mert az Ítélet indoklása, és főként az indoklás hiánya – figyelemmel a tanácselnök, mint előadó bíró részvételével hozott korábbi ítéleteket – olyan helyzetet teremtett, amely jogos kétséget keltett az eljáró tanács tagjainak pártatlansága tekintetében.
26. Az Ítélet által hivatkozott korábbi ítéletek alapján megállapítható, hogy az Ítélet nem tükrözte az azt meghozó tanács önálló, a korábbi ítéletektől független gondolkodását és érvelését, és ezért nem alkalmas a pártatlanság látszatának biztosításához szükséges befolyás-mentesség megteremtéséhez.
27. Az Ítéletet hozó tanács által alkalmazott módszer (az Indítványozó által előadott jogi érvek pusztá negligálása) alkalmatlan annak alátámasztására, hogy az Indítványozó által felvetett kérdésekre az ügy iratai alapján adott közvetlenül választ, és nem a tanácselnök befolyásának eleget téve. Leginkább pedig nem alkalmas annak a gyanúnak a kívülállók részéről való kizárására, hogy a tanács tagjai érdemben nem vizsgálták meg az az Indítványozó által felvetett jogi álláspontot.
28. Mindez pedig teret adhat annak, hogy a bíró igazságszolgáltatási tevékenységének érdemi, alapos és körültekintő megfontolásra épülő, külső befolyástól mentes jellegét aláássa, a társadalom igazságszolgáltatásba vetett bizalmát megingassa, különösen, hogy mindez a legfőbb bírósági szervnél, a jogegység biztosításáért felelős Kúriánál történt.
29. Fentiekre tekintettel Indítványozó álláspontja szerint az alapul fekvő ügyben a jogerő áttörését követően és azzal összefüggésben a pártatlanság látszata csorbát szenvedett, ezért sérült az Indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoga.

Budapest, 2020. október 30.

Maklár és Társa Ügyvédi Iroda
dr. Maklár Zoltán ügyvéd
